

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ**

Ταχ. Δ/ση: Ανδρόγεω 2
Τ.Κ : 71202

Πληροφορίες: Αικατερίνη Φωστιέρη
Τηλ.: 2813 409227
E-mail:periousia@heraklion.gr

Έκδ.2 αναθ.0 ημ/νία έγκρ. 1/2/2019 ΠΡΟ-ΠΣΠ 001

- 1.Βαθμός Ασφαλείας:**
- 2. Βαθμός προτεραιότητας:**
- 3. Χρόνος διατήρησης**

Ηράκλειο:

Προς:

Υπουργείο Εσωτερικών
Γενική Δ/ση Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης &
Αναπτυξιακής Πολιτικής
Διεύθυνση Οικονομικών Τοπικής αυτοδιοίκησης
Τμήμα Περιουσίας
info@ypes.gr

Κοιν:

1. Γραφείο Δημάρχου
2. Γραφείο Γενικής Γραμματέας
3. Νομικό Τμήμα

ΘΕΜΑ: Κοινοβουλευτικός έλεγχος (Ερώτηση 4908/30-4-2023 των βουλευτών Χ. Μαμουλάκη, Κ. Τσαπανίδου)

ΣΧΕΤΙΚΟ: το με αρ. πρωτ. 24412/2026 έγγραφό σας (αρ. πρωτ. 43141/2026 ΔΗ)

Δυνάμει των διατάξεων του Αγροτικού Κώδικα και της οριστικής διανομής των κληρών η οποία έγινε με το από 17-12-1932 πρακτικό της Επιτροπής Τακτοποιήσεως και το σχεδιάγραμμα του 90ου Τοπογραφικού Συνεργείου της Τοπογραφικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Γεωργίας και το οποίο κυρώθηκε με τη με αριθμό 64625/1935 απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, δημοσιεύτηκε στο με αριθμό 107/2/1935 φύλλο της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως και μεταγράφηκε στα βιβλία του Υποθηκοφυλακείου Ηρακλείου με αριθμό 64649/1937, μεταβιβάστηκαν στην πρώην κοινότητα Νέας Αλικαρνασσού κατά κυριότητα και νομή τα ενάρηθμα 2,3,4,34,230,247,272,306,311, 312,6,7,25,27,28,32,33,46,67,82,88,321 κληροτεμάχια, ως συνεταιρικό κλήρο τα 18 & 45 κληροτεμάχια, ως σχολικό κλήρο τα 22 & 151, για νεκροταφείο τα 83&84 κληροτεμάχια, καθώς και τα κληροτεμάχια 307-317 που παραχωρήθηκαν ως ενιαίο ακίνητο εξ αδιαιρέτου στην τότε Κοινότητα Ν. Αλικαρνασσού κατά τα 11/30 ή 110/300 και στους κληρονόμους Ανεράψη- Μακράκη 19/30 ή 190/300.

Η κυριότητα και νομή των κληροτεμαχίων της κοινότητας αμφισβητήθηκε από το Ελληνικό Δημόσιο και τελικά εκδόθηκαν οι αποφάσεις 626/86, 507/88 Αρείου Πάγου και 31/90 Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου οι οποίες έκριναν ότι η τέως Κοινότητα Νέας Αλικαρνασσού –και σήμερα ο Δήμος Ηρακλείου, ως καθολικός διάδοχος του πρώην Δήμου Νέας Αλικαρνασσού- ήταν πάντοτε κύριος του κλήρου του.

Παρά το γεγονός ότι τα παραπάνω κληροτεμάχια είχαν μεταβιβαστεί στην πρώην κοινότητα, το Ελληνικό Δημόσιο κατέλαβε αυθαίρετα τμήματα αυτών εγκαθιστώντας υπηρεσίες του, ενώ μεταβίβασε άλλα τμήματα σε ιδιώτες με ή άνευ ανταλλάγματος, με αποτέλεσμα οι ιδιώτες ή οι φορείς να μην αποκτήσουν κυριότητα, δεδομένου ότι το Ελληνικό Δημόσιο δεν ήταν κύριος των εκτάσεων που μεταβίβασε σύμφωνα με την 507/88 απόφαση του Αρείου Πάγου. Παράλληλα, την

περίοδο αμφισβήτησης της κυριότητας του Δήμου από το Ελληνικό Δημόσιο και μέχρι την τελεσίδικη δικαίωση του Δήμου, τμήματα των δημοτικών κληροτεμαχίων καταπατήθηκαν από ιδιώτες.

Με την πάροδο των χρόνων η περιουσία αυτή υπέστη σημαντικές αλλοιώσεις που αφορούν το μέγεθος ή και την θέση των δημοτικών εκτάσεων -κληροτεμαχίων. Ο Δήμος Νέας Αλικαρνασσοῦ, με στόχο την εκκαθάριση των δικαιωμάτων του με τις με αρ. 223/92, 49/93, 204/93 και 266/93 αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου του, ανέθεσε την εκπόνηση σχετικής μελέτης σε ιδιώτη μελετητή. Η μελέτη «Εκκαθάριση ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων και επανασύνταξη του Δημοτικού κτηματολογίου του Δήμου Ν. Αλικαρνασσοῦ» παραλήφθηκε από το Δημοτικό Συμβούλιο Νέας Αλικαρνασσοῦ με την με αρ. 373/1997 απόφασή του.

Ως καθολικός διάδοχος του πρώην Δήμου Νέας Αλικαρνασσοῦ, ο Δήμος Ηρακλείου προχώρησε στην υποβολή δηλώσεων ιδιοκτησίας για το σύνολο των ακινήτων του στο Εθνικό Κτηματολόγιο. Η διαδικασία πραγματοποιήθηκε σε συμμόρφωση με τα στοιχεία της μελέτης «Εκκαθάριση ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων και επανασύνταξη του Δημοτικού κτηματολογίου του Δήμου Ν. Αλικαρνασσοῦ» που τηρείται στις υπηρεσίες του: δηλώθηκαν όλα τα ακίνητα του Δήμου, λαμβάνοντας υπόψη μεταγενέστερες μεταβολές που προέκυψαν από συμβόλαια εκποίησης και ανταλλαγής ακινήτων μεταξύ του Δήμου και ιδιωτών, τελεσίδικες δικαστικές αποφάσεις, συντελεσμένες απαλλοτριώσεις καθώς και μεταβολές από την ένταξη τμημάτων των κληροτεμαχίων του Δήμου στο σχέδιο πόλεως. Σύμφωνα με πληροφορίες, η ανάρτηση των σχετικών κτηματολογικών πινάκων και διαγραμμάτων αναμένεται στις 25/5.

Τμήματα των παραπάνω κληροτεμαχίων εμπίπτουν στο σχέδιο πόλεως στα ακόλουθα Οικοδομικά Τετράγωνα:

Τμήματα του κληροτεμαχίου 2 που εμπίπτει σε τμήματα των ΟΤ: 104, 105, ΚΧ106,ΚΧ108,139,138,131,13,24,23,14,12,132,134,140,137,136,135,134,133,7,8,5,6,107,145,144,143,ΚΧ142,141&108

Τμήματα του κληροτεμαχίου 18 που εμπίπτει σε τμήματα των ΟΤ:53,54, 5α

Τμήματα του κληροτεμαχίου 45 που εμπίπτει σε τμήματα των ΟΤ:67, 70,75α,75,74,73,71, 66,68

Τμήματα των κληροτεμαχίων 28 &27 που εμπίπτουν σε τμήματα του ΟΤ35

Τμήματα των κληροτεμαχίων 33 &34 που εμπίπτουν σε τμήματα των ΟΤ:43,42

Τμήματα του κληροτεμαχίου 22 που εμπίπτει σε τμήματα του ΟΤ 47

Τμήματα του κληροτεμαχίου 46 που εμπίπτει σε τμήματα του ΟΤ66

Τμήμα του κληροτεμαχίου 67 (ΚΧ)

Τμήματα των κληροτεμαχίων 88,83,82 που εμπίπτουν σε τμήματα των ΟΤ:122, 122α, ΚΧ 120,123

Τμήματα των κληροτεμαχίων 307-317 που εμπίπτουν σε τμήματα των ΟΤ: 98α, 115α,115,ΚΧ120,ΚΧ116, ΚΧ118

Ταυτόχρονα:

Σύμφωνα με τις διατάξεις των Ν.2130/93, 1080/80 και 127/75, και κατόπιν της με αρ. 68/1995 απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου Νέας Αλικαρνασσοῦ, αποφασίστηκε η εκποίηση κατεχόμενων δημοτικών εκτάσεων σε δικαιούχους που πληρούσαν συγκεκριμένα κοινωνικά κριτήρια. Συμβόλαια σε κατέχοντες δικαιούχους που είχαν υπαχθεί τότε στους παραπάνω νόμους, εξακολουθούν και συντάσσονται ακόμη και σήμερα. Την τρέχουσα περίοδο δεν είναι σε ισχύ οι παραπάνω νόμοι και δεν είναι δυνατή η λήψη νέων αποφάσεων απευθείας εκποιήσεων.

Συντάχθηκε έκθεση για τα κληροτεμάχια 45 & 18 που διαβιβάστηκε από τον πρώην Δήμο

Νέας Αλικαρνασσοῦ στο Υπουργείο Εσωτερικών με αρ. πρωτ. 15102/2009. Η έκθεση διαβιβάστηκε εκ νέου στο Υπουργείο Εσωτερικών την 3/6/2011 από το Δήμο Ηρακλείου και επικαιροποιήθηκε επί Δήμου Ηρακλείου.

Ενημερώθηκε εκ νέου το Υπ. Εσωτερικών για το σύνολο των κληροτεμαχίων με το με αρ. πρωτ. 125851/2021 έγγραφό μας (στα πλαίσια της με αρ. 1703/2021 ερώτησης Βουλευτών κ. Μαμουλάκη, Κάτση, Φάμελλου & Βαρδάκη). Στο εν λόγω έγγραφο επισυνάπτεται και πρόταση - σχέδιο για νομοθετική ρύθμιση.

Ενημερώθηκε το Δημοτικό Συμβούλιο Ηρακλείου και λήφθηκε η με αρ. 144/2022 απόφασή του.

Στα πλαίσια της διαβούλευσης σχεδίου Νόμου «Ρυθμίσεις για τα κατεχόμενα ακίνητα και άλλες διατάξεις για την ιδιωτική περιουσία του Δημοσίου, με το με αρ. πρωτ. 9760/2023 έγγραφο προς το Γραφείο Καλής Νομοθέτησης της Προεδρίας της Κυβέρνησης, το Υπ. Οικονομικών, το Υπ. Εσωτερικών, την ΚΕΔΚΕ και τους Βουλευτές Ηρακλείου, ζητήσαμε να δοθεί η δυνατότητα εκποίησης όχι μόνο δημόσιων αλλά και δημοτικών εκτάσεων ώστε να γίνει δυνατή η εκκαθάριση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των δημοτικών ακινήτων. Παράλληλα, ενημερώθηκαν σχετικά οι βουλευτές του νομού σε σύσκεψη που συγκλείστηκε στις 20/2/2023 στο δημοτικό κατάστημα.

Μέχρι σήμερα έχουν εκδοθεί πολλές δικαστικές αποφάσεις που αναγνωρίζουν την κυριότητα του Δήμου και για τις εκτάσεις για τις οποίες υπάρχει τίτλος ιδιοκτησίας από δημόσιο φορέα. Σε όλες τις περιπτώσεις που ο Δήμος ή οι κατέχοντες τίτλων ιδιοκτησίας ακινήτων εντός των παραπάνω κληροτεμαχίων από το δημόσιο ή άλλους φορείς στράφηκαν στο δικαστήριο για την αναγνώριση της κυριότητάς τους, αναγνωρίστηκε τελεσίδικα η κυριότητα του Δήμου.

Κατόπιν όλων των ανωτέρω, καθίσταται απολύτως αναγκαία, όπως ήδη έχουμε αναφέρει και σε προηγούμενες ηγεσίες του ΥΠΕΣ, η άμεση προώθηση και ψήφιση ειδικής νομοθετικής ρύθμισης, η οποία θα επιλύσει οριστικά και με τρόπο σαφή το ιδιοκτησιακό καθεστώς των εν λόγω εκτάσεων. Η πολυετής εκκρεμότητα έχει δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα ασφάλειας δικαίου, έχει παρεμποδίσει την ορθολογική πολεοδομική ανάπτυξη της περιοχής και έχει οδηγήσει τόσο τον Δήμο όσο και τους πολίτες σε μακροχρόνιες και δαπανηρές δικαστικές διαδικασίες.

Ο Δήμος Ηρακλείου, έχοντας διαχρονικά ενεργήσει με συνέπεια, νομιμότητα και πλήρη τεκμηρίωση των δικαιωμάτων του, διεκδικεί την οριστική θεσμική αντιμετώπιση του ζητήματος, προς όφελος της τοπικής κοινωνίας, της ασφάλειας των συναλλαγών, της προστασίας της δημοτικής περιουσίας και της απρόσκοπτης εφαρμογής του πολεοδομικού σχεδιασμού και της βιώσιμης ανάπτυξης της περιοχής.

Ο Αντιδήμαρχος Χωροταξικού
Σχεδιασμού, Πολεοδομίας και
Δημοτικής Περιουσίας

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΦΩΣΤΙΕΡΗ

Ν. Γιαλιτάκης

